

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มีต่อรูปแบบของ เอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มที่เหมาะสมสำหรับเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตัวอย่างประชากรโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากกลุ่มสาขาวิชาทั้ง 10 สาขาวิชาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยสุ่มมาจากร้อยละ 50 ได้คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายในมหาวิทยาลัยฯ มีจำนวน 113 คน ส่วนคณะกรรมการกลุ่มผู้ผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกมหาวิทยาลัยฯ ที่ปฏิบัติงานในภาคการศึกษาที่ 1/2531 และ 2/2531 ซึ่งเป็นเวลาที่ใช้รูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชาปัจจุบัน ได้จำนวน 67 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีต่อรูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ส่ง

แบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มประชากรที่มาจากภายนอกมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 67 ชุด มีจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจำนวน 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 47.76 และได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังกลุ่มประชากรที่มาจากภายในมหาวิทยาลัยฯ จำนวน 113 ชุด มีจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจำนวน 60 ชุด คิดเป็นร้อยละ 53.10

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้เป็น 3 ประเด็นคือ

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา ที่มีต่อรูปแบบของ เอกสารการสอนชุดวิชา
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชา และ
3. แนวโน้มรูปแบบที่เหมาะสมของ เอกสารการสอนชุดวิชาของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มีต่อรูปแบบของ เอกสารการสอนชุดวิชา

ในการวิจัยรูปแบบของ เอกสารการสอนชุดวิชาครั้งนี้ ได้ศึกษาในเรื่องรูปแบบทั่วไปกับรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 รูปแบบทั่วไปของเอกสารการสอนชุดวิชา จากความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้คือ

1.1.1 รูปแบบปกของเอกสารการสอนชุดวิชา (ดูตารางที่ 9) ความเหมาะสมโดยเฉลี่ยมีมาก โดยในด้านชนิดของกระดาษปกมีมากที่สุดที่ระดับความคิดเห็น 4.11 ส่วนในด้านความสัมพันธ์ของแบบปกกับเนื้อหาชุดวิชาอยู่ในระดับปานกลางที่ระดับความคิดเห็น 3.48

1.1.2 ขนาดเอกสารการสอนชุดวิชา (คูตารางที่ 10) มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยปานกลางทั้งขนาดเล่มและขนาดความหนาต่อเล่ม

1.1.3 รูปแบบการออกแบบและจัดหน้าของ เอกสารการสอนชุดวิชา (คูตารางที่ 11) ในด้านการออกแบบและจัดหน้าภาพผู้เขียนที่อยู่ ด้านในปกหน้าและปกหลัง และในด้านการออกแบบและจัดหน้าประกอบมีมากที่ระดับความคิดเห็น 3.66 และ 3.65 ตามลำดับ ส่วนการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 คอลัมน์ และขนาดช่องว่างตรงกลางระหว่าง 2 คอลัมน์ มีระดับความคิดเห็นปานกลางที่ 3.01 เท่ากัน

1.1.4 รูปแบบปกหน่วยของ เอกสารการสอนชุดวิชา (คูตารางที่ 12) ในด้านความเหมาะสมทางศิลปะ ในการออกแบบปกหน่วยและในด้านความสัมพันธ์ของปกหน่วยกับเนื้อหา มีระดับความคิดเห็นปานกลางที่ 3.35 และ 3.33 ตามลำดับ

1.1.5 รูปแบบและขนาดตัวอักษร (คูตารางที่ 13) ความเหมาะสมโดยเฉลี่ยมีมาก โดยในด้านของแบบและขนาดตัวอักษร "ตอนที่" "เรื่องที่" มีมากที่ระดับความคิดเห็น 3.84 และในด้านของแบบและขนาดตัวอักษรที่ใช้บรรยายภาพและตารางมีระดับความคิดเห็นรองลงมาที่ 3.83

1.1.6 รูปแบบภาพประกอบของ เอกสารการสอนชุดวิชา (คูตารางที่ 14) ความเหมาะสมโดยเฉลี่ยมีปานกลาง

1.2 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของ เอกสารการสอนชุดวิชา
คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาได้ให้ความคิดเห็น ซึ่งได้สรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2.1 รูปแบบการนำเสนอแผนการสอนประจำหน่วย (คูตารางที่ 15) ความเหมาะสมโดยเฉลี่ยมีมาก

1.2.2 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาสาระ ในด้านการลงเลขกำกับเนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตามระดับชั้น (คูตารางที่ 16) มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดที่ระดับ 4.10 ส่วนด้านการเสนอรูปแบบแผนภูมิประกอบเนื้อหา มีระดับความคิดเห็นปานกลางที่ระดับ 3.45

1.2.3 รูปแบบการนำเสนอกิจกรรมและแนวตอบ ในด้านการกำหนดให้มีกิจกรรมท้ายเรื่องทุกเรื่อง (คูตารางที่ 17) มีความเหมาะสมมากที่สุดที่ระดับความคิดเห็น 3.83 ส่วนในด้านการจัดให้มีแนวตอบไว้ท้ายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลางที่ระดับความคิดเห็น 3.27

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา
ที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบของเอกสารการสอน
ชุดวิชา

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นครั้งนี้ ค่าความแตกต่างของคะแนน
ระหว่างกลุ่มที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบทั่วไปและ
รูปแบบการนำเสนอ เนื้อหาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 รูปแบบทั่วไปของเอกสารการสอนชุดวิชา การเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา มีรายละเอียดดังนี้คือ

2.1.1 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นคณะกรรมการ
กลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อ
รูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชา (ดูตารางที่ 9) ปรากฏผลดังนี้

ก. ความเหมาะสมทางศิลปะในการออกแบบปก
ความสัมพันธ์ของแบบปกกับเนื้อหาของชุดวิชา และตำแหน่งของตัวอักษรบนปก
มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข. ในด้านสีของตัวอักษรบนปกมีความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.2 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ
คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน
มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อขนาดเอกสารการสอนชุดวิชา (ดูตารางที่ 10) ปรากฏผล
ดังนี้

ก. ขนาดเล่มของเอกสารการสอนชุดวิชาแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข. ขนาดความหนาต่อเล่มแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.3 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ
คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน
มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบการออกแบบและจัดหน้าของเอกสารการสอนชุดวิชา
(ดูตารางที่ 11) ปรากฏผลว่า การแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 คอลัมน์
ขนาดช่องว่างตรงกลางระหว่าง 2 คอลัมน์ ความกว้างของคอลัมน์ และ
ความกว้างของช่องว่างเมื่อขึ้น "เรื่องที่" ใหม่ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

2.1.4 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบบทหน่วยของ เอกสารการสอนชุดวิชา (ดูตารางที่ 12) ทั้งในด้านความเหมาะสมทางศิลปะในการออกแบบและในด้านความสัมพันธ์ของบทหน่วยกับเนื้อหาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.1.5 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบและขนาดตัวอักษรนั้น ไม่มีความแตกต่าง (ดูตารางที่ 13)

2.1.6 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ (ดูตารางที่ 14) ในด้านความสอดคล้องของ เนื้อหากับ ภาพประกอบที่เป็นภาพเขียน ความชัดเจนของภาพประกอบที่เป็นภาพเขียน การพิจารณาเลือกใช้ภาพประกอบได้เป็นภาพถ่ายหรือภาพเขียน และความ ต่อเนื่องของการวางตำแหน่งภาพประกอบกับเนื้อหา มีความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของเอกสารการสอนชุดวิชา
การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา มีรายละเอียดดังนี้ คือ

2.2.1 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอแผนการสอนประจำหน่วยนั้น ไม่มีความแตกต่าง (ดูตารางที่ 15)

2.2.4 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ ที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาสาระ (ดูตารางที่ 16) ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นทั้งสองกลุ่ม

2.2.5 ค่าความแตกต่างของคะแนนความคิดเห็นของ คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายใน มหาวิทยาลัยฯ (ดูตารางที่ 17) ที่มีต่อรูปแบบการนำเสนอกิจกรรมและแนวตอบ ในด้านการกำหนดให้มีกิจกรรมท้ายเรื่องทุกเรื่อง และการจัดเชิงอรรถของแต่ละหน่วย มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

3. รูปแบบที่เหมาะสมของเอกสารการสอนชุดวิชา

จากความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่มีต่อรูปแบบที่เหมาะสมของเอกสารการสอนชุดวิชา ได้สรุปรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 คณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชามีความคิดเห็นว่าคุณค่าของเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ควรเป็นขนาด A4 ($8 \frac{1}{4} \times 11 \frac{3}{4}$ นิ้ว) เช่นในปัจจุบัน ร้อยละ 74.44 (ดูตารางที่ 18)

3.2 ความหนาในการแบ่งเอกสารการสอนชุดวิชาเป็น 2 เล่ม เช่นปัจจุบัน เหมาะสมแล้ว ร้อยละ 84.44 (ดูตารางที่ 19)

3.3 จำนวนสีของเอกสารการสอนชุดวิชาจำนวน 3 สีอย่างในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว ร้อยละ 95.56 (ดูตารางที่ 20)

3.4 ภาพประกอบของบทหน่วย ยังควรมี ร้อยละ 88.89 (ดูตารางที่ 21)

3.5 สีของภาพประกอบบทหน่วยไม่ควรมีสีต่างจากเนื้อหา ร้อยละ 72.94 (ดูตารางที่ 22)

3.6 การแบ่งคอลัมน์เนื้อหา ควรเป็นเต็มหน้า (1 คอลัมน์) ร้อยละ 56.67 (ดูตารางที่ 23)

3.7 สีในการพิมพ์เนื้อหาของเอกสารการสอนชุดวิชา ควรเป็นสีดำเดี่ยวแบบปัจจุบันเหมาะสมแล้ว ร้อยละ 88.89 (ดูตารางที่ 24)

3.8 คำสำคัญ (Keyword) ในเอกสารการสอนชุดวิชา ไม่จำเป็นต้องมี ร้อยละ 63.22 (ดูตารางที่ 25)

3.9 ดัชนี (Index) ในเอกสารการสอนชุดวิชา ไม่จำเป็นต้องมี ร้อยละ 69.66 (ดูตารางที่ 26)

3.10 เมื่อจบเรื่องแล้วควรต่อดำเนินกิจกรรมและแนวตอบอย่างปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว ร้อยละ 73.33 (ดูตารางที่ 27)

3.11 การปรับปรุงเอกสารการสอนชุดวิชา ร้อยละ 50.70 เห็นว่าการปรับปรุงการออกแบบลักษณะรูปเล่ม (ดูตารางที่ 28)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในด้านรูปแบบทั่วไปของเอกสารการสอนชุดวิชา ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา โดยเฉลี่ยมีความเหมาะสมในระดับดีและปานกลาง ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าเอกสารการสอนของมหาวิทยาลัยมีลักษณะของตำราที่ดี ตามที่โพทเธอร์ สีนลาร์ตัน (2526) ได้สอบถามความคิดเห็นของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าหนึ่งในลักษณะของตำราที่ดีคือ พิมพ์ดี รูปเล่มดี

ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการกลุ่มผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ พบว่าโดยเฉลี่ยกลุ่มที่มาจากภายนอกมหาวิทยาลัยฯ เห็นว่ารูปแบบทั่วไปของเอกสารการสอนชุดวิชามีความเหมาะสมมากกว่ากลุ่มที่มาจากภายในมหาวิทยาลัยฯ ในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มที่มาจากภายในมหาวิทยาลัยฯ มีความสัมพันธ์กับกระบวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทำให้สามารถมองเห็นความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ได้มากกว่ากลุ่มที่มาจากภายนอกมหาวิทยาลัยฯ นอกจากนี้ในด้านรูปแบบและขนาดตัวอักษรที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับความเหมาะสมมาก

2. ในด้านรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของเอกสารการสอนชุดวิชา ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผู้ผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา เห็นว่ามีเหมาะสมมากในทุก ๆ ด้าน เพราะ รูปแบบการนำเสนอแผนการสอนประจำหน่วย การลงเลขกำกับเนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตามลำดับขั้น และการนำเสนอกิจกรรมแนวตอบซึ่งเป็นไปตามลักษณะเด่นของเอกสารการสอนชุดวิชา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531:14)

ความแตกต่างความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผู้ผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชาที่มาจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยฯ ไม่มีความแตกต่างกันในด้านรูปแบบการนำเสนอแผนการสอนประจำหน่วย และการลงเลขกำกับเนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตามลำดับขั้น ส่วนด้านการเสนอกิจกรรมและแนวตอบกลุ่มที่มาจากภายนอกมหาวิทยาลัยฯ เห็นว่าการกำหนดให้มีกิจกรรมท้ายเรื่องทุกเรื่องมีความเหมาะสมปานกลาง เพราะเห็นว่านักศึกษาอาจจะดูแนวตอบก่อนที่จะได้ทำกิจกรรม แต่กลุ่มที่มาจากภายในมหาวิทยาลัยฯ เห็นว่ามีความเหมาะสมดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากความต้องการให้นักศึกษาได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนทันทีตามรูปแบบที่สภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531:12)

3. ในด้านรูปแบบที่เหมาะสมของ เอกสารการสอนชุดวิชา
 ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่มผู้ผลิตและผู้ร่วมผลิตชุดวิชา ที่มีต่อรูปแบบ
 ทัวไปปัจจุบันของ เอกสารการสอนชุดวิชา มีเหมาะสมมากในทุก ๆ ด้าน นอกจาก
 การแบ่งคอลัมน์ เนื้อหาเท่านั้นที่เห็นควรให้เป็นเต็มหน้า (1 คอลัมน์) ซึ่งปัจจุบัน
 เป็น 2 คอลัมน์ ความต้องการดังกล่าวเนื่องมาจากความต่อเนื่องของเนื้อหา
 ลดน้อยลง เมื่อมีภาพแทรกเนื้อหาบ่อย ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับรูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชา มีดังนี้

1.1 ความสัมพันธ์ของการออกแบบทางศิลปะกับเนื้อหาของ
 เอกสารการสอนชุดวิชา ในด้านปกเล่ม บทหน่วย และภาพประกอบ ควรปรับปรุง
 ให้มีความสอดคล้องมากขึ้น อันจะเป็นผลให้เอกสารการสอนชุดวิชา มีความชัดเจน
 และความน่าสนใจยิ่งขึ้น

1.2 รูปแบบการออกแบบและจัดหน้าของ เอกสารการสอนชุดวิชา
 ยังควรปรับปรุงอันเนื่องจากการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 คอลัมน์ เพื่อให้
 การถ่ายทอดเนื้อหาสาระ เข้าใจได้ง่ายและชัดเจนขึ้นจึงควรให้เป็นแบบ
 1 คอลัมน์

1.3 รูปแบบและขนาดตัวอักษรของ เอกสารการสอนชุดวิชา
 มีความเหมาะสมและชัดเจนต่อการอ่าน จึงควรที่จะได้ใช้รูปแบบและขนาด
 ตัวอักษรดังกล่าวต่อไป

1.4 ภาพประกอบทั้งที่เป็นภาพบทหน่วยและภาพในเนื้อหา
 ควรปรับปรุงทั้งในด้านความสอดคล้องกับเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสม
 ในการเลือกให้เห็นภาพเขียนหรือภาพถ่าย และความต่อเนื่องของการวาง
 ตำแหน่งภาพประกอบเนื้อหา

1.5 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำหนดให้เอกสาร
 การสอนชุดวิชา มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา เอกสารการสอนชุดวิชา ในด้าน
 แผนการสอนประจำหน่วย การเสนอเนื้อหาสาระ และการกำหนดกิจกรรม
 แนวตอบ ที่มีความเหมาะสมมากต่อระบบการสอนทางไกลที่นักศึกษาสามารถ
 เรียนด้วยตัวเอง ควรดำรงรักษาไว้

1.6 การกำหนดกิจกรรมและแนวตอบไว้ท้ายเรื่อง ควรมีการพัฒนาในด้านตำแหน่งของแนวตอบ เนื่องจากนักศึกษาเห็นแนวตอบก่อนจึงไม่สามารถตอบกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยมีดังนี้

2.1 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมชาติราชที่มีต่อรูปแบบเอกสารการสอนชุดวิชา

2.2 ศึกษารูปแบบการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 คอลัมน์กับความสัมพันธ์ในจัดวางภาพประกอบ

2.3 ศึกษาวิธีการเสนอกิจกรรมและแนวตอบ ที่สามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

2.4 ศึกษาลักษณะรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับเอกสารการสอนชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช